

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 172/2020
28.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА, адвоката из ..., чији је пуномоћник Милена Бошњакковић, адвокат из ..., против тужене „Pro Credit Bank“ АД из Новог Београда, чији је пуномоћник Весна Јовичић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Трећег основног суда у Београду, на седници одржаној 28.05.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету стварно је **НАДЛЕЖАН** Трећи основни суд у Београду.

Образложење

Трећи основни суд у Београду, решењем П 11847/2019 од 04.02.2020. године, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења списе предмета уступи Привредном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду за даље поступање у овом предмету. У образложењу је указао, да је тужени у одговору на тужбу истакао приговор стварне ненадлежности суда, зато што је у конкретној ситуацији за суђење надлежан Привредни суд у Београду, јер се ради о спору који произлази из обављања делатности привредних субјеката. Затим, како се ради о спору који произлази из обављања делатности тужиле као предузетника и тужене банке, односно обављања делатности привредних субјеката, на основу уговора о кредиту, то је на основу одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, одлучио као у изреци.

Привредни суд у Београду, није прихватио стварну надлежност, већ је уз допис П 1912/2020 од 15.05.2020. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова разне врсте. У образложењу је указао, да адвокат није лице које у виду регистрованог занимања обавља привредну делатност, нити ступа у привредне односе, јер је дефиниција адвокатуре различита од привредне делатности. Затим, да адвокат није ни предузетник у смислу одредби члана 83. ст.1. и 2. Закона о привредним друштвима, с обзиром на то да ни Закон о адвокатури као посебан пропис који регулише ту област, не даје то својство, већ да је то лице које се бави личним радом, а ради пружања правне помоћи физичким и правним лицима. Даље, да у конкретној ситуацији тужилца није организована у правној форми Адвокатског ортачког друштва у ком случају би могла бити заснована надлежност привредног суда за поступање у овом предмету, па како

нису испуњени услови из одредбе члана 25. став 1. Закона о уређењу судова, да је стварно надлежан суд опште надлежности.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18-УС, 87/18 и 88/18-УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Трећи основни суд у Београду.

Тужиља је 23.09.2019. године поднела тужбу Трећем основном суду у Београду против тужене, са тужбеним захтевом за утврђење ништавости дела одредбе члана 1. Уговора о кредиту од 27.12.2012. године, који се односи на трошкове обраде кредита, да исти не производи правно дејство и да се обавезе тужена да исплати тужиљи на име неоснованог обogaћења износ од 6.600,00 динара на име трошкова обраде кредита, са законском затезном каматом. Тужена је у одговору на тужбу од 11.10.2019. године, истакла приговор стварне ненадлежности Трећег основног суда у Београду.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о адвокатури („Службени гласник РС“ бр. 31/11 и 24/12), је прописано, да, адвокатура је независна и самостална служба пружања правне помоћи физичким и правним лицима. Одредбом члана 38. овог закона, да, је адвокат дужан да на приход остварен по основу обављања адвокатске службе, плаћа порез у складу са пореским прописима. Одредбом члана 44. овог закона, да, адвокат се бави адвокатуром самостално, у заједничкој адвокатској канцеларији или као члан адвокатског ортачког друштва. Одредбом члана 45. став 5. овог закона, да, заједничка канцеларија нема својство правног лица. Одредбом члана 52. став 1. овог закона, да, на рад и пословање друштва примењују се одредбе закона којим је уређено пословање ортачких друштава, ако овим законом није другачије одређено.

Одредбом члана 83. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19), је прописано да је предузетник пословно способно физичко лице које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са Законом о регистрацији. Одредбом става 2. овог члана, да, физичко лице уписано у посебан регистар, које обавља делатност слободне професије, уређену посебним прописом, сматра се предузетником у смислу овог закона ако је тим прописом то одређено.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, је прописано да, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Адвокат појединац, који самостално обавља адвокатску делатност, не може се сматрати предузетником у смислу одредбе члана 83. став 1. и 2. Закона о привредним друштвима, јер такав његов статус није одређен Законом о адвокатури, као посебним законом који уређује ову делатност и није од утицаја то што адвокати на приход остварен на основу обављања адвокатске службе плаћају порез у складу са пореским прописима.

Како је у тужби и у предметном уговору о кредиту, тужила означена као АА, адвокат, то се не може сматрати предузетником, због чега није испуњен субјективни услов за заснивање стварне надлежности привредног суда из одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова. Исто тако, није испуњен ни објективни услов за заснивање стварне надлежности привредног суда из одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, због чега је за даље поступање у овој парници стварно надлежан Трећи основни суд у Београду на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о уређењу судова.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић